

به نام خداوند جان آفرین

هنر عشق

آشنایی با زندگی، شعر و اندیشه ابوالقاسم لاهوتی

به کوشش: مهري رزمجو

سرشناسه: رزمجو، مهری،
عنوان قرارداد: هنر عشق، آشنایی با زندگی، شعر و اندیشه ابوالقاسم
لاهوئی به کوشش مهری رزمجو
مشخصات ظاهری: تهران: پرنو ۱۴۴ ص
انتشارات پرنو: شابک: ۹۶۵۳-۶-۹۹۶۵۳-۶۰۰-۹۷۸
موضوع: لاهوتی، ابوالقاسم، ۱۲۶۶ - ۱۳۳۶ -- نقد و تفسیر
موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع: Persian poetry -- 20th century -- History and criticism
رده بندی کنگره: PIR 8199/۴۰۹۱۳۹۶
رده بندی دیویی: ۸۸۱/۶۲
شماره کتابخانه ملی: ۵۰۱۶۲۲۰

انتشارات پرنو

انتشارات پرنو
تهران: میدان انقلاب، خیابان لایق، نزاد بلاک ۲۶۶ طبقه هم کف،
تلفن: ۶۶۹۶۹۰۵۵ و ۰۹۱۲۲۱۲۱۹۹۹

هنر عشق

(زندگی و شعر ابوالقاسم لاهوتی)

مهری رزمجو

طراح جلد فاطمه مقدس

لیتوگرافی صدف چاپخانه مهارت*صحافی مهرگان
نویت چاپ دوم ۱۴۰۴*شمارگان ۵۰۰ نسخه
قیمت ۲۰۰۰۰ تومان شماره نشر ۱۲۵

شابک: ۹۶۵۳-۶-۹۹۶۵۳-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ: ۱۴۰۴، انتشارات پرنو ©

فهرست مطالب

۷	بخش اول: گذری کوتاه بر زندگی ابوالقاسم لاهوتی
۱۵	بخش دوم: سبک شعر لاهوتی
۲۷	بخش سوم: گزیده اشعار عاشقانه لاهوتی
۲۹	بی‌مهری
۳۱	آتش عشق
۳۴	باز آویز
۳۶	ویرانه دل
۳۸	بت نامهربان
۴۱	رقصان، دوان، غزلخوان
۴۴	سروسامان
۴۶	دشمن کام
۴۸	وارث آثار من
۵۱	راه وفا
۵۳	خطا نیست
۵۵	که دیده است؟
۵۷	این چه گناهیست
۵۹	بهتر از او
۶۱	هست؟ نیست!
۶۳	نگاه مست
۶۶	هرچه یادآباد
۶۸	هنر عشق
۷۰	یک جان تازه
۷۲	خنده دل
۷۵	هم نفس
۷۷	رموز عشق
۷۹	ناز و آواز تو
۸۱	فقط جانان همی‌داند
۸۳	رفتی و چون آمد

۸۵	صدای یار می آید.....
۸۷	اعجاز را ببینید.....
۸۹	نمی گوید.....
۹۱	زلف افسونکار.....
۹۳	غم دیگر.....
۹۵	مرحبال.....
۹۷	راز درون.....
۹۹	قفس دل.....
۱۰۱	بدان ای گل.....
۱۰۳	خارمؤگان.....
۱۰۵	کشتی غم.....
۱۰۷	شرمساری عاشق.....
۱۱۱	دویدم.....
۱۱۳	می نالم.....
۱۱۴	اشتباهی کن.....
۱۱۵	بهار بی خزان.....
۱۱۷	بت. فرزانه.....
۱۱۸	سبب هستی.....
۱۲۰	در ملک وفاداری.....
۱۲۲	درس وفا.....
۱۲۴	آهسته آهسته.....
۱۲۶	دل را ببین.....
۱۲۸	چرا رحم نداری.....
۱۳۱	بخش چهارم.....
۱۳۱	گزیده دوبیتی ها و رباعی ها.....
۱۳۳	چند دوبیتی.....
۱۳۷	چند رباعی.....
۱۴۱	کتاب نما.....
۱۴۳	معرفی کتاب (انگلیسی).....
۱۴۴	گذری کوتاه بر زندگی ابوالقاسم لاهوتی (انگلیسی).....

تلاقی لاهوت و ناسوت

جنبش مشروطیت با هدف نوگردانی ساختارهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، موجب تکان‌های عظیمی در زیست مادی و معنوی ما ایرانیان شد. اگر چه این جنبش به دلایلی عدیده در ابعادی ناکام و ناتمام ماند، شعاع تأثیر آن ساحت زندگی یک قرن اخیر ما را در بر گرفت و حرکت اجتماعی ما ایرانیان از سنت به مدرنیته را هدف‌گذاری کرد. از رهگذر تحول و تجدد در ساختارهای متعدد، شعر و ادبیات نیز در معرض دگردیسی‌هایی بنیادی واقع شد. شعر جامعه‌گرا و مردم محور عصر مشروطه پل عبور از قلمرو سنت به سوی آفاق ادبیات مدرن بود و ابوالقاسم لاهوتی از چهره‌های شاخص تأثیرگذار این حیطه ادبی. تأملی در شعر و اندیشه لاهوتی، نشانگر سیری از لاهوت به ناسوت است؛ یعنی حرکت از نگرش دینی و صوفیانه متصلب به سوی نگاه ناسیونالیستی، چپ مارکسیستی و دید انترناسیونالیستی. با این همه، گاه در آثار او تلاقی این دو قطب متناظر اعتقادی و ایدئولوژیک را احساس می‌کنیم.

انقلابی‌گری و شورشگری لاهوتی در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی و نظامی، به حیطه تلاش‌های شاعرانه او نیز سرایت کرد و از این رهگذر، لاهوتی را می‌توان یکی از پیشگامان شعر نو و تجددگرای معاصر به شمار آورد.

اکنون از چشم‌انداز تاریخی بر ما معلوم می‌گردد که هم اشتغال مداوم به انقلابی‌گری؛ مانع فراگیر شدن شعرش در فضای ادبی یک قرن

اخیر شد، و هم مفاهیم و مضامین دین ستیزانه‌اش مانع رواج و انتشار مجموعه کامل آثارش.

طی دهه‌های اخیر، توجه به سروده‌های متجددانه و انقلابی لاهوتی، بخش مهمی از حوزه خلاقیت ادبی او یعنی غزل‌هایش را در حاشیه ناشناختگی قرار داده است.

غزل‌های لاهوتی، چه آن دسته که حال و هوایی کاملاً سنتی، مقلدانه و بازگشتی دارند، و چه آن بخشی که رنگ و بویی از تجدد و نوگرایی برخوردارند، طی دهه‌های اخیر به ندرت در کانون توجه و تأمل اهالی ادبیات، حتی محققان و پژوهشگران دانشگاهی، قرار گرفته‌اند. بازنگری این بخش از میراث هنری لاهوتی نیازی ادبی و پژوهشی است که اینک به همت خانم دکتر مهری رزمجو - دانش‌آموخته فاضل و فرهیخته زبان و ادبیات فارسی - برآورده شده است.

کتاب حاضر، سوییۀ ناگفته و ناکاویده شخصیت ادبی لاهوتی را به روشنی در معرض دید و داوری مخاطبان شعر امروز قرار می‌دهد تا چراغی باشد فراراه شناخت عمیق‌تر آفاق شعر لاهوتی - خصوصاً - و ابعاد گسترده شعر پسامشروطه - عموماً - . توفیق روز افزون خانم رزمجو را خواهانم.

محمدرضا روزبه

فروردین ۱۳۹۶